

θείας πρὸς ἀναζήτησιν μεθόδων καὶ μηχανημάτων ἀσφαλοῦς, ταχείας καὶ οἰκονομικοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν ἀλληλοτομιῶν.

Εἰς τὴν ἀνακοινουμένην μέθοδον χρησιμοποιεῖται δίδυμος ἀριθμομηχανή τ. ἔ. δύο συνήθεις ἀριθμομηχαναὶ διατεταγμέναι ἐπὶ ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἄξονος (Fig. I), λειτουργοῦσαι δὲ διὰ κοινοῦ στροφάλου στρέφοντος αὐτὰς κατὰ τὴν αὐτὴν ἢ καὶ ἀντίθετον φοράν.

Ἐφαρμογή ἐν τῇ Γεωδαισίᾳ. Διὰ καταλλήλου μαθηματικοῦ μετασχηματισμοῦ αἱ ἐξισώσεις ὑπολογισμοῦ τῆς ἀπλῆς ἐμπροσθοτομίας καὶ τῆς ἀπλῆς ὀπισθοτομίας λαμβάνουν τὴν μορφήν τοῦ ἀλγεβρικοῦ συστήματος:

$$y = a_1 x + b_1$$

$$y = a_2 x + b_2$$

ὅπερ ταχύτατα καὶ κατὰ τρόπον ἀπλούστατον ἐπιλύεται διὰ τῆς διδύμου ἀριθμομηχανῆς.

Πλὴν τῆς θεωρητικῆς ἀξίας τῆς μεθόδου, ἔχει αὕτη σπουδαίαν πρακτικὴν σημασίαν. Ἐκ τινων μηνῶν εἰσαγωγή τῆς διδύμου ἀριθμομηχανῆς εἰς τὴν Τοπογραφικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας πρὸς ὑπολογισμὸν ἀλληλοτομιῶν, ἀπέδειξεν, ὅτι ἐκτὸς τοῦ πλεονεκτήματος τῆς ἀσφαλείας ἐκ λογιστικῶν σφαλμάτων, ἐπέρχεται οἰκονομία χρόνου τοῦλάχιστον κατὰ 60% ἀναλόγως τῆς πείρας καὶ προσωπικῆς ἰκανότητος τοῦ χειριζομένου αὐτῆς. Συγκεκριμένως, ἐν ᾧ ἄλλοτε πρὸς ὑπολογισμὸν μιᾶς μὲν ἀπλῆς ἐμπροσθοτομίας ἀπητεῖτο χρόνος ἡμισείας ὥρας, μιᾶς δὲ ἀπλῆς ὀπισθοτομίας μιᾶς ὀλοκλήρου ὥρας, διὰ τῆς νέας ταύτης μεθόδου χρειάζονται διὰ μὲν τὴν πρώτην μόνον 10 λεπτά διὰ δὲ τὴν δευτέραν μόνον 20 λεπτά τῆς ὥρας.

Τέλος ἡ εἰσαγωγή κατὰ τοὺς τελευταίους καιροὺς ἐπακριβῶν γεωδαιτικῶν ὑπολογισμῶν εἰς τὴν βλητικὴν πρὸς προσδιορισμὸν δι' ἀλληλοτομιῶν (κυρίως ὀπισθοτομίας) τῆς σταθμεύσεως τηλεβόλου, καθιστᾷ τὴν μέθοδον πολύτιμον διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον καὶ ἰδίᾳ διὰ τὴν περίπτωσιν ἀγῶνος χαρακωμάτων.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΜΗ ΜΕΛΩΝ

ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ.—Περὶ μὴ σταθερῶν πολυέδρων, ὑπὸ *Ἀντ. Ἰ. Κοκοσιάνι*. Ἀνεκινώθη ὑπὸ κ. Κ. Καραθεοδωρῆ.

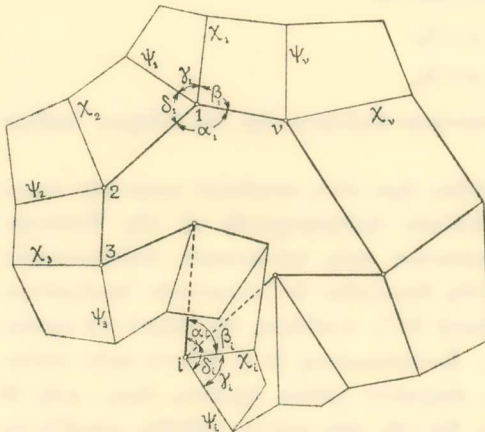
1.—Ὁ R. Bricard, ἐν ἀρχῇ τῆς μελέτης του «Mémoire sur la théorie de l'octaèdre articulé¹» ἀναφέρει «M. C. Stephanos a posé dans l'Intermédiaire des Mathématiciens, la question suivante: «Existe-t-il des Polyèdres à faces »invariables susceptibles d'une infinité de transformations avec altération »seulement des angles solides et des dièdres?».

Τὸ οὕτως ὑπὸ τοῦ ἑλληνος γεωμέτρου Κ. Στεφάνου τεθὲν πρόβλημα δύναται

¹ *Journal des Mathématiques*, 5, 1897, p. 113-148.

νά λάβη γενικωτέραν μορφήν, εάν εύρυνθη διὰ τῆς προσθήκης καὶ τῶν πολυέδρων ἐκείνων, εἰς ἃ εἶναι δυνατὴ μία ἀπειροστὴ μόνον μεταβολὴ τῶν διέδρων γωνιῶν διατηρουμένων τῶν ἐδρῶν ἀμεταβλήτων. Ἡ περίπτωσις τοῦ ὀκταέδρου, ὡς καὶ ἡ τοῦ ἀνοικτοῦ ἔννεαέδρου, εἶναι εἰδικαὶ περιπτώσεις τοῦ ἀκολουθοῦτος γενικωτέρου προβλήματος.

Δίδεται τυχοῦσα σταθερὰ πολυγωνικὴ κλειστὴ γραμμὴ 1, 2, 3, 4, ... n ἐν τῷ χώρῳ καὶ περὶ αὐτὴν μία κλειστὴ διαδοχὴ τετραεδρικῶν γωνιῶν, αἵτινες ἔχουσιν ὡς κορυφὰς τὰς κορυφὰς τῆς πολυγωνικῆς γραμμῆς καὶ διαδέχονται ἀλλήλας εἰς τρόπον

Εἰκ. 1

ὥστε 1^{ov}) δύο τῶν ἀκμῶν ἐκάστης τετραεδρικῆς γωνίας νὰ εἶναι αἱ εἰς τὴν αὐτὴν κορυφὴν συντρέχουσαι πλευραὶ τῆς πολυγωνικῆς γραμμῆς καὶ 2^{ov}) νὰ συμπίπτουν αἱ διὰ τῆς αὐτῆς πλευρᾶς διερχόμεναι ἔδραι δύο διαδοχικῶν τετραεδρικῶν γωνιῶν (Εἰκ. 1). Ζητεῖται, εάν καὶ τότε ἡ οὕτως ὀριζομένη πολυεδρικὴ ἐπιφάνεια δὲν εἶναι σταθερὰ διατηρουμένων τῶν ἐπιπέδων γωνιῶν ἀμεταβλήτων.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἀνοικτοῦ ἔννεαέδρου ἡ τυχοῦσα πολυγωνικὴ γραμμὴ εἶναι κυρτὸν ἐπίπεδον τετράπλευρον, εἰς δὲ τὴν περίπτωσιν τοῦ ὀκταέδρου τρίγωνον.

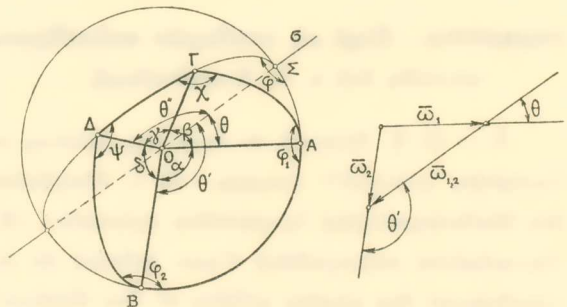
Α. ΑΠΕΙΡΟΣΤΗ ΠΑΡΑΜΟΡΦΩΣΙΣ

2.—Ἐὰν ἐξετασθῇ κινηματικῶς μία τετραεδρικὴ γωνία, ἐξάγεται, ὅτι ὁ σιγμιαῖος ἄξων σχετικῆς κινήσεως δύο ἀντικειμένων ἐδρῶν εἶναι ἡ τομὴ τῶν ἐπιπέδων τῶν δύο ἄλλων ἀντικειμένων ἐδρῶν (Εἰκ. 2). Ἐκ τοῦ διαγράμματος δὲ τῶν γωνιακῶν ταχυτήτων (Εἰκ. 2^α) ἐξάγεται ἡ σχέσις:

$$\frac{\omega_2}{\omega_1} = \frac{\eta\mu\theta}{\eta\mu\theta'}$$

ἐνθα ω_1 καὶ ω_2 αἱ γωνιακαὶ ταχύτητες τῶν ἐδρῶν ΑΟΓ

καὶ ΒΟΔ ὡς πρὸς τὴν ἔδραν ΑΟΒ καὶ θ καὶ θ' αἱ γωνίαι, τὰς ὁποίας σχηματίζει

Εἰκ. 2

Εἰκ. 2^α

μετά τῶν πλευρῶν OA καὶ OB ἢ τομῇ σ τῶν ἐπιπέδων τῶν ἐδρῶν AOB καὶ ΓΟΔ.

3.— Διὰ τὴν ἐν τῇ εἰσαγωγῇ θεωρηθεῖσαν πολυεδρικήν ἐπιφάνειαν ἰσχύουν ν ἐξισώσεις τῆς μορφῆς (1), ἐξ ὧν ἡ ἐξίσωσις :

$$\frac{\eta\mu\theta_1}{\eta\mu\theta'_1} \cdot \frac{\eta\mu\theta_2}{\eta\mu\theta'_2} \cdot \frac{\eta\mu\theta_3}{\eta\mu\theta'_3} \cdot \dots \cdot \frac{\eta\mu\theta_n}{\eta\mu\theta'_n} = (-1)^n \quad (2)$$

ὡς ἀναγκαία καὶ ἰκανὴ συνθήκη διὰ μίαν ἀπειροστὴν μεταβολὴν τῶν διέδρων ἄνευ τοιαύτης τῶν ἐπιπέδων γωνιῶν.

4.— Διὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ ὀκταέδρου ἢ γεωμετρικὴ σημασία τῆς ἐξισώσεως (2) (ἐνθα ν = 3) εἶναι, τὰ ἐπίπεδα τῶν τεσσάρων ἐναλλάξ ἐδρῶν (ἐχουσῶν διαδοχικῶς ἐν κοινὸν σημεῖον) νὰ διέρχωνται διὰ κοινοῦ σημείου K. Ἐὰν δὲ τοῦτο συμβαίνει διὰ τὰς τέσσαρας τότε καὶ τῶν ἄλλων τεσσάρων θὰ διέρχωνται διὰ κοινοῦ σημείου K'. Εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἐννεαέδρου ἢ γεωμετρικὴ σημασία τῆς ἐξισώσεως (2) (ἐνθα ν = 4) εἶναι, τὰ τρία σημεῖα R_{1,4} (τομῇ τῶν σ₁ καὶ σ₄), R_{2,3} (τομῇ τῶν σ₂ καὶ σ₃) καὶ K (τομῇ τῶν πλευρῶν 1, 2 καὶ 3, 4) νὰ κεῖνται ἐπ' εὐθείας. Ἐὰν δὲ τοῦτο συμβαίη, τότε καὶ τὰ ἄλλα τρία σημεῖα R_{1,2}, R_{3,4} καὶ K₁ κεῖνται ἐπίσης ἐπ' εὐθείας.

Ἀνάλογον γεωμετρικὴν σημασίαν ἔχει ἡ ἐξίσωσις (2) καὶ εἰς τὴν γενικωτέραν περίπτωσιν τυχοῦσης ἐπιπέδου πολυγωνικῆς γραμμῆς.

Ἡ ἐξίσωσις (2) μετὰ τῆς γεωμετρικῆς σημασίας αὐτῆς ὀδηγεῖ εἰς γεωμετρικὰς κατασκευὰς τόσον διὰ τὰς περιπτώσεις τοῦ ὀκταέδρου, ἐννεαέδρου, διαδοχῆς τετραεδρικῶν γωνιῶν περὶ τυχὸν ἐπίπεδον πολύγωνον, ὅσον καὶ διὰ τὴν γενικὴν περίπτωσιν τῆς διαδοχῆς περὶ τυχοῦσαν ἐν τῷ χώρῳ κλειστὴν πολυγωνικὴν γραμμὴν.

Σημειωτέον ὅτι ἡ γεωμετρικὴ σημασία τῆς (2) ὀδηγεῖ εἰς ἄμεσον ἀπόδειξιν διὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ ὀκταέδρου τῆς προτάσεως τοῦ Cauchy περὶ τῶν κυρτῶν πολυέδρων.

B. ΠΕΠΕΡΑΣΜΕΝΗ ΠΑΡΑΜΟΡΦΩΣΙΣ

5. — Διὰ τὴν πεπερασμένην παραμόρφωσιν ἢ πλήρωσις τῆς ἐξισώσεως (2) δὲν εἶναι ἐν γένει ἐπαρκὴς συνθήκη.

Δι' ἀπλῆς ἐφαρμογῆς τῆς προτάσεως τῶν ἡμιτόνων ἐπὶ τῶν σφαιρικῶν τριγῶνων ΑΣΓ καὶ ΒΣΔ (Σχ. 2) ἐξάγεται ἡ σχέσηις :

$$\frac{\eta\mu\theta}{\eta\mu\theta'} = \frac{\eta\mu\beta}{\eta\mu\delta} \cdot \frac{\eta\mu\chi}{\eta\mu\psi} \quad (3)$$

ἐνθα β καὶ δ αἱ ἐπίπεδοι γωνίαὶ ΑΟΓ καὶ ΒΟΔ, χ δὲ καὶ ψ αἱ διέδροι γωνίαὶ κατὰ τὰς ἀκμὰς ΟΓ καὶ ΟΔ.

Διὰ σχέσεων τῆς μορφῆς (3) ἡ ἐξίσωσις (2) γίνεται :

$$\frac{\eta\mu\beta_1 \cdot \eta\mu\beta_2 \cdot \dots \cdot \eta\mu\beta_n}{\eta\mu\delta_1 \cdot \eta\mu\delta_2 \cdot \dots \cdot \eta\mu\delta_n} \cdot \frac{\eta\mu\chi_1 \cdot \eta\mu\chi_2 \cdot \dots \cdot \eta\mu\chi_n}{\eta\mu\psi_1 \cdot \eta\mu\psi_2 \cdot \dots \cdot \eta\mu\psi_n} = (-1)^n \quad (4)$$

Ἡ ἐξίσωσις αὕτη ὀδηγεῖ διὰ τὴν περίπτωσιν μιᾶς διαδοχῆς τετραεδρικῶν γωνιῶν περὶ ἐπίπεδον πολυγωνικὴν κλειστὴν γραμμὴν εἰς τὴν εὕρεσιν λύσεων διὰ πεπερασμένην παραμόρφωσιν

6. — Ἐνδιαφέρουσαι εἰδικαὶ περιπτώσεις τετραεδρικῶν γωνιῶν εἶναι ἐκεῖναι, εἰς ἃς ἀμφοτέρω τὰ ζεύγη τῶν ἀντικειμένων ἐπιπέδων γωνιῶν εἶναι ἴσαι ἢ παραπληρωματικά :

$$\begin{aligned} \eta & \quad \alpha = \gamma \quad \text{καὶ} \quad \beta = \delta \\ & \quad \alpha + \gamma = \pi \quad \text{καὶ} \quad \beta + \delta = \pi \end{aligned}$$

Χαρακτηριστικὸν τοιούτων τετραεδρικῶν γωνιῶν εἶναι, ὅτι κατὰ τὴν παραμόρφωσιν διατηροῦν τὰς ἀντικειμένας διέδρους γωνίας μὲ ἴσα συνημίτονα καὶ ὅτι λαμβάνουν ὀριακὰς θέσεις, εἰς ἃς εὐρίσκονται καὶ αἱ τέσσαρες ἔδραι ἐπὶ ἐνὸς ἐπιπέδου.

Εἰς τὰς ὀριακὰς ταύτας θέσεις ἀποδεικνύεται εὐκόλως ὅτι ἡ εὐθεῖα σ (τομὴ ἀντικειμένων ἐδρῶν) λαμβάνει τὴν θέσιν διχοτόμου τῆς γωνίας ἀντικειμένων ἀκμῶν.

7. — Διὰ δύο διαδοχικὰς τετραεδρικὰς γωνίας i καὶ $i+1$ περὶ μίαν ἐπίπεδον πολυγωνικὴν βᾶσιν θὰ διακρίνωμεν δύο περιπτώσεις :

1. Αἱ ἔδραι α_i καὶ α_{i+1} εὐρίσκονται πρὸς τὸ αὐτὸ μέρος τῆς κοινῆς ἀκμῆς α_{i+1} .

Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην, ἐὰν μεταξὺ τῶν σταθερῶν ἐπιπέδων γωνιῶν ἰσχύουν αἱ σχέσεις :

$$\begin{aligned} & (\text{συν } \beta_i \text{ συν } \gamma_i - \text{συν } \alpha_i \text{ συν } \delta_i) \eta\mu \alpha_{i+1} \eta\mu \beta_{i+1} \\ & - (\text{συν } \gamma_{i+1} \text{ συν } \delta_{i+1} - \text{συν } \alpha_{i+1} \text{ συν } \beta_{i+1}) \eta\mu \alpha_i \eta\mu \delta_i = 0 \end{aligned} \quad (5)$$

καὶ

$$\eta\mu \beta_i \eta\mu \gamma_i \eta\mu \alpha_{i+1} \eta\mu \beta_{i+1} = \eta\mu \alpha_i \eta\mu \gamma_{i+1} \eta\mu \delta_i \eta\mu \delta_{i+1} \quad (6)$$

τότε ἰσχύει ἡ σχέση :

$$\text{συν } \chi_i = \text{συν } \psi_{i+1}$$

2. Αἱ ἔδραι α_i καὶ α_{i+1} εὐρίσκονται ἐκατέρωθεν τῆς κοινῆς ἀκμῆς α_{i+1} . Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην, ἐὰν μεταξὺ τῶν σταθερῶν ἐπιπέδων γωνιῶν ἰσχύουν αἱ σχέσεις :

$$\begin{aligned} & (\text{συν } \beta_i \text{ συν } \gamma_i - \text{συν } \alpha_i \text{ συν } \delta_i) \eta\mu \alpha_{i+1} \eta\mu \beta_{i+1} \\ & + (\text{συν } \gamma_{i+1} \text{ συν } \delta_{i+1} - \text{συν } \alpha_{i+1} \text{ συν } \beta_{i+1}) \eta\mu \alpha_i \eta\mu \delta_i = 0 \end{aligned} \quad (7)$$

καὶ (6), τότε ἰσχύει ἡ σχέση :

$$\text{συν } \chi_i = - \text{συν } \psi_{i+1}$$

8. — Εἰς πολυεδρικὴν ἐπιφάνειαν μὲ τυχοῦσαν ἐπίπεδον πολυγωνικὴν βᾶσιν εἶναι

δυνατή πεπερασμένη μεταβολή τῶν διέδρων ἄνευ τοιαύτης τῶν ἐπιπέδων γωνιῶν, ἐὰν πληρῶνται ἐν τῷ συνόλῳ ν σχέσεις τῆς μορφῆς (5) καὶ (7) καὶ ν σχέσεις τῆς μορφῆς (6) καὶ ἐφ' ὅσον ἐκ τῶν διέδρων γωνιῶν χ_i καὶ ψ_i εἶναι $> \pi$ ἐν τῷ συνόλῳ περιττὸν πλῆθος διὰ ν περιττὸν καὶ οὐδεμία ἢ ἄρτιον πλῆθος διὰ ν ἄρτιον.

9. — Ἐπὶ τῶν εἰδικῶν περιπτώσεων τῆς § 8 καθ' ἃς αἱ περὶ τὴν βᾶσιν τετραεδρικαὶ γωνίαι ἀνήκουν εἰς τὰς κατηγορίας τῆς § 6 διὰ τὴν κατασκευὴν μιᾶς τοιαύτης πολυεδρικῆς ἐπιφανείας θεωροῦμεν ταύτην εἰς τὴν ὀριακὴν θέσιν, ὅπου ὅλαι αἱ ἔδραι εὐρίσκονται ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου τῆς βᾶσεως. Ἐν τῇ θέσει ταύτῃ αἱ εὐθεῖαι σὶ διχοτόμοι γωνιῶν ἀντικειμένων ἀκμῶν τῶν ἀντιστοίχων τετραεδρικῶν γωνιῶν δέον νὰ εἶναι τοιαῦται, ὥστε νὰ πληρῶνται αἱ εἰς τὴν ἐξίσωσιν (2) ἀντιστοιχοῦσαι γεωμετρικαὶ σχέσεις.

10. — Ὁ τρίτος τύπος τῶν ὀκταέδρων τοῦ Bricard ἀνήκει εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς § 9. Εἰς ἐν τοιοῦτον ὀκταέδρον, ἐν τῇ ὀριακῇ θέσει θεωρούμενον, ὅτε ὅλαι αἱ ἔδραι κεῖνται ἐπὶ ἐνὸς ἐπιπέδου, αἱ τρεῖς εὐθεῖαι σ , αἵτινες εἶναι, ὡς εὐθεῖαι τομῆς τῆς βᾶσεως μετὰ τῶν ἀντικειμένων αὐτῇ ἐδρῶν τῶν τετραεδρικῶν γωνιῶν, στιγμιαῖοι ἄξονες περιστροφῆς σχετικῆς κινήσεως ἀνά δύο τῶν τῆ βᾶσει προσκειμένων ἐδρῶν, δέον νὰ διέρχωνται δι' ἐνὸς σημείου.

Εἰς τὴν γενικωτέραν κατηγορίαν τῆς § 8 ἀνήκει ὁ πρῶτος τύπος τῶν ὀκταέδρων τοῦ Bricard. Εὐκόλως δὲ τῇ βοηθειᾷ τῆς ἐξισώσεως (4) εὐρίσκεται καὶ ὁ δεῦτερος τύπος.

11. — Εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς § 9 ἀνήκουν τέσσαρες τύποι ἔννεαέδρων ;

1. Ὅλαι αἱ τετραεδρικαὶ γωνίαι παρὰ τῇ βᾶσει ἔχουν τὰς ἀντικειμένας ἐπιπέδους γωνίας ἴσας¹.

2. Ὅλαι αἱ τετραεδρικαὶ γωνίαι παρὰ τῇ βᾶσει ἔχουν τὰς ἀντικειμένας ἐπιπέδους γωνίας παραπληρωματικάς.

3. Δύο προσκείμεναι τετραεδρικαὶ γωνίαι παρὰ τῇ βᾶσει ἔχουν τὰς ἀντικειμένας ἐπιπέδους γωνίας ἴσας καὶ αἱ ἄλλαι δύο παραπληρωματικάς.

4. Δύο ἀντικείμεναι τετραεδρικαὶ γωνίαι παρὰ τῇ βᾶσει ἔχουν τὰς ἀντικειμένας ἐπιπέδους γωνίας ἴσας καὶ αἱ ἄλλαι δύο παραπληρωματικάς.

Εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς § 8 ἀνήκει ἡ κατηγορία τῶν ἔννεαέδρων εἰς ἃ εἶναι.

$$\begin{aligned} \alpha_i &= \beta_{i+1} - \gamma_{i+2} - \delta_{i+3} \quad (i = 1, 2, 3, 4) \\ \beta_i &= \alpha_{i-1}, \quad \gamma_i = \alpha_{i-2} \quad \text{καὶ} \quad \delta_i = \alpha_{i-3} \end{aligned}$$

¹ Scheitelwinkelgleiche Vierecksfläche (V. Fläche) § 21 SAUER und GRAF. Über Flächenverbiegung in Analogie zur Verknickung offener Facettenfläche, *Math. Annalen*, 105., Heft 3/4, S. 499-535.

Πρὸς κατασκευὴν τοιοῦτου ἑνεαέδρου κατασκευάζομεν τυχὸν τετράπλευρον καὶ ἐξ ἐκάστης κορυφῆς φέρομεν πρὸς τὰ ἔξω εὐθείας παραλλήλους πρὸς τὰς διὰ τῆς ἀντικειμένης αὐτῆ κορυφῆς διερχομένης πλευρὰς τοῦ τετραπλεύρου.

Ἐπίσης πεπερασμένως παραμορφώσιμα εἶναι τὰ ἑνεαέδρα, τὰ ὅποια εἶναι συμμετρικὰ ὡς πρὸς ἐπίπεδον κάθετον ἐπὶ τῇ βάσει καὶ ὡς πρὸς τὸ ὅποιον αἱ τέσσαρες κορυφαὶ ἀνὰ δύο κεῖνται συμμετρικῶς.

ΖΩΟΛΟΓΙΑ. - Ἡ πανὶς τῶν Κωνωπιδῶν τῆς Ἑλλάδος*, ὑπὸ Γ. Πανταζῆ¹,
Ἐνεκρινώθη ὑπὸ κ. Ἰ. Πολίτου.

Αἱ πλεῖστοι τῶν ἐντομολογικῶν ἔρευνῶν, αἵτινες ἐγένοντο μέχρι τοῦδε ἐν Ἑλλάδι, ἀφεώρων κυρίως τοὺς κώνωπας ἐκείνους, οἵτινες ἔχουν ἄμεσον σχέσιν πρὸς τὴν υἰείαν τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἰδίως τὸ γένος Ἀνωφελῆς, ὅπερ ἐμελετήθη ὑπὸ τοῦ Ι. Καρδαμάτη². Αὐθεντικὰς πληροφορίας περὶ ἐτέρων, εἰδῶν κοινῶν κωνώπων εἵχομεν μόνον ἐκ περιωρισμένων περιοχῶν τῆς Ἑλληνικῆς Μακεδονίας, ἔνθα κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου οἱ Waterson³ καὶ Joyeux⁴ ἐμελέτησαν τοὺς κώνωπας τῶν ὡς ἄνω περιοχῶν. Σκοπὸς τῆς παρούσης ἐργασίας εἶναι ἡ μελέτη ἀπάντων τῶν κωνώπων, οἵτινες περιεγράφησαν ὑπὸ ἐτέρων συγγραφέων ἢ ἀνευρέθησαν ὑφ' ἡμῶν ἐν Ἑλλάδι. Ἐνταῦθα παρατίθεται βραχεῖα περιγραφή τῆς βιολογίας καὶ τῆς γεωγραφικῆς κατανομῆς τῶν κωνώπων εἰς τὰς κυριωτέρας περιοχὰς τῆς χώρας, ἡ λεπτομερὴς δὲ μελέτη θέλει δημοσιευθῆ συντόμως.

Ἡ οἰκογένεια τῶν Κωνωπιδῶν (Culicidae) ὑποδιαιρεῖται, ὡς γνωστόν, εἰς τρεῖς ὑποοικογενείας: Culicinae, Chaoborinae καὶ Dixinae. Αἱ ἔρευναι ἡμῶν περιωρίσθησαν κατ' ἀρχὴν μόνον εἰς τὴν πρώτην καὶ πολυπληθεστέραν ὑποοικογένειαν τῶν Culicinae, θέλουσι δὲ συμπληρωθῆ ἀργότερον καὶ διὰ τῆς μελέτης τῶν δύο ἄλλων

* GEORG PANDAZIS. — Die Culicinenfauna Griechenlands.

¹ Ἡ παρούσα μελέτη ἐγένετο τῇ ἀρωγῇ τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς καὶ τῆς Rockefeller Foundation. Καθῆκον ἡμῶν θεωροῦμεν, ὅπως εὐχαριστήσωμεν τὸ προσωπικὸν τοῦ τμήματος Ἑλνοσσίας τῆς Ὑγειονομικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν διὰ τὴν συνδρομὴν του εἰς τὸ δυσχερὲς ἡμῶν ἔργον.

² CARDAMATIS J. Les espèces de moustiques en Grèce et tout particulièrement d'Athènes, *Bull. Soc. Path. Exot.* 24, No. 2, p. 122, 1931. — Αἱ νεώτεραι ἔρευναι ἐπὶ τῶν ἐν Ἀθῆναις κοινῶν καὶ ἀνωφελῶν κωνώπων, Ἑλληνικὴ Ἱατρικὴ, τεῦχος 3, σ. 113, 1931.

³ WATERSTON J. Entomological observations on mosquitoes in Macedonia. *Journ. Roy. Army, Med. Corps*, 37, p. 334, May 1922.

⁴ JOYEUX CH. Culicides récoltés par la mission antipaludique de l'Armée d'Orient en 1918. *Bull. Soc. Path. Exot.*, 13, 1920, p. 117.